

Toeval in Bandoeng

Toeval in Bandoeng

Andrew Groeneveld

Een uitgave van Hoi Media.

Uitgave:
Hoi Media, Haarlem
mei 2003, eerste en enige druk
ISBN 9789403627144

Vormgeving:
Naskin, Haarlem

Met dank aan:
Debbie, Sandra, Ronald, Danny, Jervis en Robin voor de
inspiratie.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen
in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt,
in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch,
door fotokopieën, opnamen, of op andere manier, zonder
voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced,
stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any
means, electronic, mechanical, photocopying, recording or
otherwise, without prior written permission of the publisher.

Hoi Media

Inhoudsopgave

1. Een poging tot ordening van de toestanden in het hoofd. Over het hoe en waarom van een boekje en de beweegredenen van de auteur. Pag. 9

2. Na inleidende schermutselingen voltrekt zich een bijna-ramp in de Schipholtunnel. Er ontstaat een nieuwe kijk op het familiegevoel. Pag. 15

3. Een eerste voorzichtige kennismaking met Indië en de doorslaggevende betekenis van het fenomeen toeval. Pag. 18

4. Hoe de families Ten Bosch en Van Gendt ontspruiten aan Hollandse bodem en elkaar vinden in de voormalige koloniën. Pag. 20

5. De geboorte van Tilly en haar onbezorgde jeugd in een mondaine stadswijk van het vooroorlogse Batavia. Pag. 25

6. Het levensverhaal van de families Groeneveld en Elenbaas en hoe twee kinderen van deze gezinnen zich

vestigen in het lommerrijke Tsjiboeroei, waar Jerry ter wereld komt. Pag. 29

7. Over de spijkerharde realiteit van het geestenrijk in de tropen, met sprekende bomen en scheurende tapijten en de wonderbaarlijke genezing van een doodzieke buurvrouw. Pag. 34

8. Hoe in mei 1940 het vaderland valt en Japanners even later Indië onder de voet lopen. De bange avonturen in de oost. Pag. 38

9. Over de nasleep van de oorlog. De bloedige opstand tegen de oude kolonialen en de eerste tekenen van een onvermijdelijk vertrek naar Nederland. Pag. 46

10. Een even onverwachte als romantische ontmoeting in een voormalig klooster. En hoe Jerry en Tilly hun verkering per brief bezegelen. Pag. 50

11. De aankomst in Nederland, de eerste zoen en het ongemak van afgemeten porties aardappelen. En de voorbereidingen voor het huwelijk. Pag. 55

12. Een uniek verslag van de trouwerij in Den Haag, compleet met een persoonlijk en intiem verslag van bijbehorende rituelen. Pag. 59

13. De jaren vijftig, de geboorte van de eerste zonen. En, voor het eerst, een eigen huis. Pag. 62

14. Na een tussenstop in Voorschoten vertrekt het gezin naar het Italiaanse Varese, waar een oude restauranteigenaar het geheim onthult van de ultieme Bolognese-saus en de familie ten prooi valt aan geelzucht. Pag. 65

15. Over de aankomst in Beverwijk, de jeugd van de vier zonen, de wisselende schoondochters en andere ongemakken. Pag. 69

16. Over alles wat niet eerder aan de orde kwam. Pag. 77

Bijlage: Pag. 80

1.

Toeval 1 / een samenloop van omstandigheden / coincidentie (form.)

Toeval 2 / petit mal / absence

Toevallig (bn) / bij toeval / accidenteel (form.) / casueel / het geval wilde dat... / stomtoevallig / meer geluk dan wijsheid / willekeurig / at random (inf.) / aselekt (form.) / te hooi en te gras (inf.)

(Van Dale Groot Synoniemen Woordenboek, 1996)

Dit verhaal gaat over mijn ouders. Een openingszin, zo helder als een ongelezen krant. Evengoed, ik steek meteen van wal over mijzelf, niet over hen. Amechtig door de knieën, het hoofd omlaag. Ik moet even.

Mijn ouders zijn een verhaal apart. Dat verhaal komt zo. Eerst wordt U bijgespijkerd over mijzelf, de scribent die de woorden bijeen harkt. Opdat U snapt met wiens ogen hun geschiedenis wordt bekeken.

Ik ben nummer vier in de rij zonen van Tilly Elisabeth en Jerry, het centrale duo in deze uitgave die ik aan U ga voorstellen. Nummer vier, de jongste. U weet wat dat wil zeggen. De benjamin, het liefste kereltje met zijn benijdenswaardige plek in de familie, die pas het olijke hoofd om de deurpost steekt zodra thuis de kruitdampen van het gevecht om het ouderlijk gezag zijn opgetrokken.

Mijn drie broers heten Jarvis, Robin en Danny en beoordelen deze geschiedenis mogelijk anders. Zij waren het die jarenlang de hete kastanjes uit het vuur haalden en het geduld van hun en mijn ouders op de proef stelden. De verre uithoeken van wat in pedagogisch opzicht binnen de